

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16.5.2007
KOM(2007) 255 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

KONVERGENSBERETNING 2007 OM CYPERN

**(udarbejdet i overensstemmelse med traktatens artikel 122, stk. 2, på anmodning fra
Cypern)**

{SEK(2007) 623}

1. FORMÅLET MED BERETNINGEN

I overensstemmelse med traktatens artikel 122, stk. 2, skal Kommissionen og ECB mindst én gang hvert andet år, eller på anmodning fra en medlemsstat med dispensation, aflægge beretning til Rådet om medlemsstaternes opfyldelse af deres forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union.

Denne beretning er udarbejdet på anmodning fra Cypern, som forelagde anmodningen den 13. februar 2007. En mere detaljeret vurdering af konvergenssituationen i Cypern gives i et teknisk bilag til denne beretning (SEK(2007)623).

Indholdet af Kommissionens og ECB's beretninger er underlagt reglerne i traktatens artikel 121, stk. 1. Denne artikel fastsætter, at beretningerne skal omfatte en undersøgelse af, hvorvidt den nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med traktatens artikel 108 og 109 samt med ESCB's og ECB's statut (ESCB-statutten). I beretningerne skal det ligeledes undersøges, om der er opnået en høj grad af vedvarende konvergens i den pågældende medlemsstat, ved at konvergenskriterierne (prisstabilitet, offentlig budgetstilling, valutakursstabilitet, langfristede rentesatser) er opfyldt, og ved at der tages højde for en række andre faktorer, der er nævnt i artikel 121, stk. 1, sidste afsnit. De fire konvergenskriterier er præciseret nærmere i en protokol, der er knyttet som bilag til traktaten (protokol 21 om konvergenskriterier).

Beretningen undersøger også de områder, hvorover Republikken Cypers regering øver en reel kontrol som defineret i protokol 10, der er knyttet som bilag til tiltrædelsesakten fra 2003, således som det er sket i forbindelse med alle andre relevante procedurer (f.eks. proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, Lissabon, deltagelse i ERM II).

Undersøgelsen af, om **den nationale lovgivning**, herunder de nationale centralbankers statut, er forenelig med traktatens artikel 108 og 109 og ESCB-statutten, forudsætter en vurdering af overholdelsen af forbuddet mod monetær finansiering (EF-traktatens artikel 101) og forbuddet mod privilegeret adgang (EF-traktatens artikel 102), overensstemmelsen med ESCB's målsætninger (EF-traktatens artikel 105, stk. 1), centralbankens uafhængighed (EF-traktatens artikel 108) og de nationale centralbankers integration i ESCB (adskillige artikler i EF-traktaten og ESCB-statutten).

Prisstabilitetskriteriet defineres i traktatens artikel 121, stk. 1, første afsnit: "opnåelse af en høj grad af prisstabilitet [...] vil fremgå af en inflationstakt, som ligger tæt op ad inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet".

Det hedder endvidere i artikel 1 i protokollen om konvergenskriterierne, at "kriteriet vedrørende prisstabilitet [...] betyder, at en medlemsstat har en holdbar prisudvikling og en gennemsnitlig inflationstakt, som betragtet i en periode på et år før undersøgelsen ikke overstiger inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 1,5 procentpoint.

Inflationen måles ved hjælp af forbrugerprisindekset på et sammenligneligt grundlag, der tager hensyn til forskelle i nationale definitioner". Kravet om holdbarhed indebærer, at en tilfredsstillende inflationsudvikling hovedsagelig skal opnås ved udviklingen i råvareomkostninger og andre faktorer, der indvirker strukturmæssigt på prisudviklingen, snarere end afspejle midlertidige faktorerens påvirkning. Derfor indeholder konvergensundersøgelsen en vurdering af de underliggende faktorer for inflationen og udviklingen på mellemlang sigt. Den vurderer også, om landet er i stand til at nå referenceværdien i de kommende måneder¹.

Referenceværdien blev beregnet til 3,0 % i marts 2007², med Finland, Polen og Sverige som de tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater.

I traktaten henvises der til **valutakurskriteriet** i artikel 121, tredje led, som "overholdelsen af de normale udsvingsmargener i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme i mindst to år uden devaluering over for andre medlemsstaters valutaer".

I artikel 3 i protokollen om konvergenskriterierne hedder det: "Kriteriet vedrørende deltagelse i Det Europæiske Monetære Systems valutakursmekanisme (...) betyder, at en medlemsstat har overholdt de normale udsvingsmargener i Det Europæiske Monetære Systems valutakursmekanisme uden alvorlige spændinger i mindst de seneste to år før undersøgelsen. Medlemsstaten må især ikke i samme periode på eget initiativ have devalueret sin valutas bilaterale centralkurs over for en anden medlemsstats valuta".

Den relevante periode for vurdering af valutakursstabiliteten løber i denne beretning fra den 27. april 2005 til den 26. april 2007.

Kriteriet vedrørende **den offentlige budgetstilling** defineres i traktatens artikel 121, stk. 1, andet led, som "holdbare offentlige finanser; dette vil fremgå af, at medlemsstaten har opnået en offentlig budgetstilling, der ikke udviser et uforholdsmæssigt stort underskud som fastslået i henhold til artikel 104, stk. 6". Ifølge artikel 2 i protokollen om konvergenskriterier betyder dette kriterium, at "medlemsstaten på tidspunktet for undersøgelsen ikke er omfattet af en rådsafgørelse som omhandlet i traktatens artikel 104, stk. 6, om, at den pågældende medlemsstat har et uforholdsmæssigt stort underskud".

¹ Beregningen af referenceværdien er behæftet med betydelig usikkerhed, idet den er beregnet på basis af inflationsprognosen for de tre medlemsstater, der forventes at have den laveste inflation i prognoseperioden, hvilket øger den mulige fejlmargen.

² Skæringsdatoen for de data, der er anvendt i denne beretning, er den 26. april 2007.

Fjerde led i traktatens artikel 121, stk. 1, forudsætter, at "den varige karakter af den konvergens, medlemsstaten har opnået, samt af dens deltagelse i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme er afspejlet i **de langfristede rentesatser**". I artikel 4 i protokollen om konvergenskriterier fastslås det, at "kriteriet vedrørende konvergens i rentesatserne betyder (...), at en medlemsstat over en periode på et år før undersøgelsen har haft en gennemsnitlig langfristet nominal rentesats, som ikke overstiger den tilsvarende rentesats i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 2 procentpoint. Rentesatserne måles på grundlag af langfristede statsobligationer eller tilsvarende værdipapirer, idet der tages hensyn til forskelle i nationale definitioner".

Referenceværdien for rentesatserne blev beregnet til 6,4 % i marts 2007.

I traktatens artikel 121 stilles der tilmed krav om en undersøgelse af andre faktorer, der er relevante for den økonomiske integration og konvergens. Disse andre faktorer omhandler integrationen af finans- og produktmarkederne, udviklingen i betalingsbalancens løbende poster samt udviklingen i enhedslønomskostningerne og andre prisindeks. Sidstnævnte er omfattet af vurderingen af prisstabiliteten.

I sin konvergensberetning fra december 2006 konkluderede Kommissionen, at Cypren opfyldte tre af konvergenskriterierne (vedrørende prisstabilitet, den offentlige budgetstilling og de langfristede rentesatser). I afventning af vedtagelsen af udkastet til lov om ændring af loven om Cyprens centralbank fra 2002 og 2003 ansås Cyprens lovgivning, navnlig loven om Cyprens centralbank, ikke for at være fuldt forenelig med traktatens artikel 109 og ESCB-statutten hvad angår centralbankens integration i ESCB på tidspunktet for euroens indførelse.

2. LOVGIVNINGENS FORENELIGHED

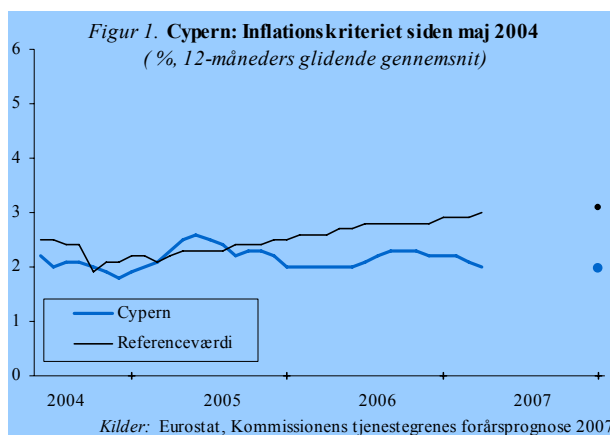
Alle udestående tilfælde af manglende forenelighed er blevet løst i en lov om ændring af loven om Cyprens centralbank fra 2002 og 2003, der blev vedtaget af parlamentet den 15. marts 2007. Loven trådte i kraft på den dag, hvor den blev vedtaget, selv om visse bestemmelser træder i kraft på datoen for indførelsen af euroen i Cypren. Bl.a. er en række artikler blevet ophævet eller ændret, således at der tages højde for de forskellige roller og kompetencer, som EF-traktaten tildeler henholdsvis ECB, ESCB og Ministerrådet. Dette drejer sig især om bestemmelser vedrørende den monetære politik, ESCB's monetære transaktioner og instrumenter, gennemførelsen af valutatransaktioner og udstedelsen af sedler og mønter.

Lovgivningen i Cypren, herunder loven om Cyprens centralbank, er forenelig med kravene i EF-traktaten og ESCB-statutten.

3. PRISSTABILITET

Overholdelse af referenceværdien

Den gennemsnitlige tolv måneders inflationstakt i Cypern har ligget under referenceværdien siden august 2005. Den gennemsnitlige inflationsrate i Cypern i tolv månedersperioden frem til marts 2007 lå på 2,0 %, altså under referenceværdien på 3,0 %, og vil sandsynligvis holde sig under referenceværdien i månederne fremover³.

Underliggende faktorer og holdbarhed

Cypern har altid haft en relativ lav, men dog til tider svingende inflation, som afspejler den lille og åbne økonomis følsomhed over for eksterne prishøje. HICP-inflationen var på 2,6 % i gennemsnit i perioden 1999-2006. Inflationen toppede dog med ca. 6 % i foråret 2000 og igen i vinteren 2003, i førstnævnte tilfælde hovedsagelig som følge af højere energi- og fødevarerpriser og i sidstnævnte tilfælde primært på grund af tiltrædelsesrelaterede forhøjelser af momsatsenerne og punktafgifterne. Inflationen steg i første halvår af 2006, men faldt derefter til 1,4 % i marts 2007, primært afspejlende udsving i energi- og fødevarerpriserne.

HICP-inflationen, eksklusiv energi og uforarbejdede fødevarer, har været afdæmpet og har i gennemsnit ligget på under 1 % siden 2004. Den moderate kerneinflation tyder på, at det underliggende inflationspres har været begrænset på baggrund af et negativt outputgab og beskedne stigninger i enhedslønomkostningerne (mellem 1 og 2 % på årsbasis siden 2004). Lønpresset er i de senere år på baggrund af et strammere arbejdsmarked blevet lettet af en stigende andel af udenlandsk arbejdskraft i arbejdsstyrken og en eksemplarisk løndisciplin i både den offentlige og den private sektor. Det cypriske pundes effektive vekselkurs var stabil i 2005-2006 og var dermed neutral i forhold til importpriserne.

Inflationen ventes at holde sig lav i de kommende måneder som følge af en gunstig basiseffekt fra oliepriserne, lavere priser på beklædning og fodtøj og nedsættelsen af punktafgifterne på biler. Inflationsresultatet på mellemlang sigt vil i vid udstrækning afhænge af udviklingen i energipriserne og de øvrige importpriser og af, at et eventuelt løn- og efterspørgselspres som følge af det stærke konjunkturførløb og konvergensen i rente- og valutareservekravene holdes i ave. Forhøjelserne i momsatsenerne på fødevarer, medicin og restauranter, som har forbindelse med opfyldelsen af EU-kravene i takt med, at de nuværende dispensationer udløber ved udgangen af 2007, ventes at få en betydelig (med omkring et procentpoint)

³

Ifølge Kommissionens prognose fra foråret 2007 vil den gennemsnitlige tolv måneders inflationstakt i Cypern falde til 1,3 % i december 2007, mens referenceværdien forventes at blive på 2,8 %.

indvirkning på inflationen. Selv om indvirkningen ventes at blive af forbigående karakter, kan visse afledede effekter ikke udelukkes, især via indregningen af momsforhøjelserne i pristalsindekset.

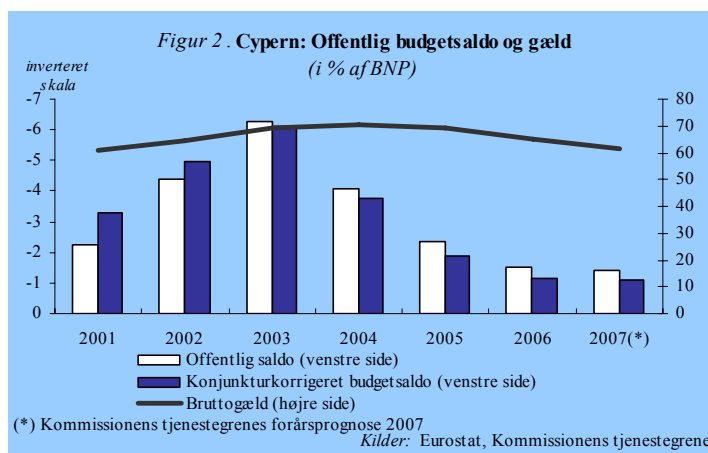
Cypern opfylder kriteriet vedrørende prisstabilitet.

4. OFFENTLIG BUDGETSTILLING

Cypern er ikke på nuværende tidspunkt omfattet af en rådsbeslutning om et uforholdsmæssigt stort underskud, da beslutningen om et uforholdsmæssigt stort underskud, der blev vedtaget af Rådet den 5. juli 2004⁴, blev ophævet ved Rådets beslutning af 11. juli 2006⁵.

Underskuddet på statsfinanserne toppede med 6,3 % af BNP i 2003, men blev nedbragt markant i de efterfølgende år, nemlig til 1,5 % af BNP i 2006, efter en omfattende finanspolitisk tilpasning i 2004 og 2005. For 2007 forventer prognosen fra foråret 2007 fra Kommissionens tjenestegrene et næsten uændret underskud (1,4 % af BNP).

I sin udtalelse om opdateringen fra december 2006 af Cyperns konvergensprogram gav Rådet udtryk for, at Cypern efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud i 2005 gjorde gode fremskridt i retning af at opfylde den mellemfristede budgetmålsætning, og at budgetstrategien i

programmet forekom tilstrækkelig til at sikre, at den mellemfristede budgetmålsætning blev opfyldt i 2008. Samtidig opfordrede Rådet Cypern til at holde de offentlige pensionsudgifter under kontrol og gennemføre yderligere reformer inden for pensionsområdet og i sundhedsvæsenet, således at der kunne sikres holdbarhed i de offentlige finanser på lang sigt, og den finanspolitiske konsolideringskurs, der var afstukket i programmet, kunne gennemføres.

I løbet af de syv år frem til 2006 steg både den samlede offentlige indtægts- og udgiftskvote gennemsnitligt. Den samlede indkomst steg som følge af iværksættelsen af strukturelle tiltag samt en række engangsforanstaltninger. De strukturelle tiltag omfattede tilpasningen af momssatserne til Fællesskabets regelværk i maj 2004 og foranstaltninger til at hindre skatteunddragelser, mens engangsforanstaltningerne havde form af et ekstraordinært udbytte på halvoffentlige institutioners overskud i forgangne år samt en skatteeftergivelse. De løbende udgifter på primærsaldoen steg,

⁴ Rådets beslutning 2005/185/EF, EUT L 62 af 9.3.2005, s. 19.

⁵ Rådets beslutning 2006/627/EF, EUT L 256 af 20.9.2006, s. 13-14.

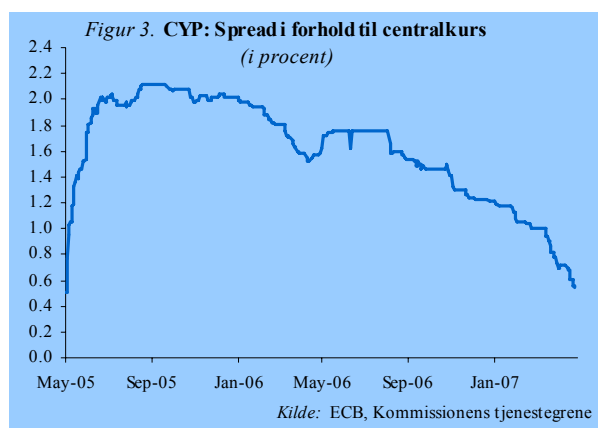
primært som følge af lønstigninger og forhøjede sociale overførsler. Fra og med 2005 blev der lagt restriktioner på udgiftsvæksten i form af et loft over den nominelle vækst i de løbende primære udgifter og kapitaludgifter.

Den offentlige gæld var for opadgående mellem 2000 og 2004, men har været faldende siden 2005. Den faldt til 65,3 % af BNP i 2006, og ifølge prognosen fra foråret 2007 fra Kommissionens tjenestegrene vil den fortsætte med at falde i 2007 og nå ned på 61,5 % af BNP.

Cypern opfylder kriteriet vedrørende den offentlige budgetstilling.

5. VALUTAKURSSTABILITET

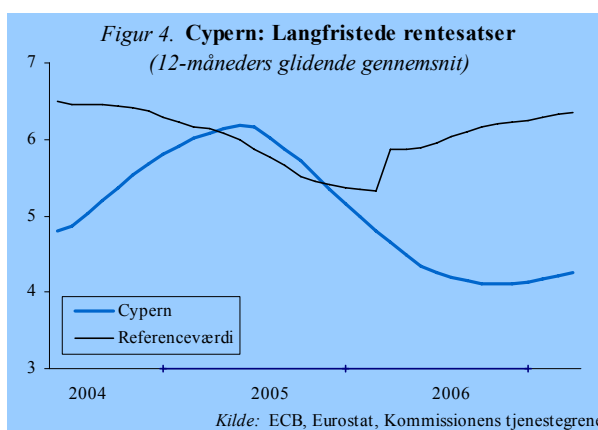
Det cypriotiske pund har deltaget i ERM II siden den 2. maj 2005, dvs. i 24 måneder ved vedtagelsen af denne beretning. Inden tiltrædelsen af ERM II benyttede Cyperns centralbank en ensidig fastlåsning af valutaen over for euroen og holdt udsving inden for en forholdsvis snæver margen. I den vurderingsperiode, der lå uden for ERM II-deltagelsen (27. april-1. maj 2005), lå pundet tæt op ad den fremtidige centrankurs. Siden tiltrædelsen af ERM II er pundet hele tiden blevet handlet i den øvre halvdel af udsvingsbåndet tæt ved centrankursen, og det har ikke være udsat for alvorlige spændinger. Yderligere indikatorer, såsom udviklingen i de kortfristede rentesatser og valutareserverne, tyder ikke på, at valutakursen er under pres.

Cypern opfylder valutakurskriteriet.

6. DE LANGFRISTEDE RENTESATSER

Den gennemsnitlige langfristede rentesats i Cypern i løbet af året frem til marts 2007 var på 4,2 %, hvilket er under referenceværdien på 6,4 %. De gennemsnitlige langfristede rentesatser i Cypern har ligget under referenceværdien siden november 2005. De langfristede rentesatser i Cypern er faldet betydeligt i løbet af de seneste år, hvilket også gælder spændet i forhold til euroområdet. Lave udbyttespænd i forhold til euroområdet vidner om, at markederne regner med en begrænset landerisiko.

Cypern opfylder kriteriet vedrørende de langfristede rentesatser.

7. YDERLIGERE FAKTORER

Andre faktorer, såsom integrationen af finans- og produktmarkederne og udviklingen i betalingsbalancens løbende poster, er også blevet undersøgt. Den cypriotiske økonomi er yderst integreret i EU. Især er samhandelen og de udenlandske direkte investeringer voksende, og Cyperns finansielle kredsløb er i høj grad forbundet med de finansielle kredsløb i resten af EU og i andre lande, idet mange udenlandske banker har afdelinger eller datterselskaber i Cypern. Cyperns underskud på betalingsbalancens løbende poster er i de senere år steget fra 3,2 % af BNP i 2003 til 5,9 % af BNP i 2006. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster og kapitalposter tilsammen steg fra 1,9 til 5,9 % af BNP i samme periode. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster afspejler store udsving i nettohandelen med varer og tjenester. Store overskud på tjenestebalancen har ikke været tilstrækkelige til at opveje meget store underskud fra varehandelen og negative indkomstbalancer. På finansieringssiden har nettotilstrømningen af udenlandske direkte investeringer dækket en væsentlig del af saldoen på den løbende betalingsbalance.

* * *

I lyset af sin vurdering af opfyldelsen af konvergenskriterierne finder Kommissionen, at Cypern har opnået en høj grad af vedvarende konvergens.